

*Muziek wordt ook wel de taal
van de engelen genoemd.*

Thomas Carlyle, 1852

Inhoud

Verantwoording, motivatie en theoretische achtergronden	9
Totstandkoming van dit hulpboek	11
Voorwoord	13
Visie op muziekonderwijs	15
Wetenschappelijke onderbouwing	17
Muziektheoretisch model	19
De 3 domeinen van muziek	21
Omschrijving van het begrip muzikaliteit	23
Test je eigen muzikaliteit:	23
1. De muzieklessen	25
Vaardigheden van leerkrachten bij de vijf vormen van muzikaal gedrag	26
Didactische aanwijzingen bij de muzieklessen	28
Tips:	28
A. Muziek maken	31
A.1.0. Zingen	33
A.1.1. Lessuggesties bij het zingen	37
A.2. Spelen op een instrument	38
A.3 Lesideeën	41
A.3.1. Muziekinstrumentendans	42
A.3.2. Ritmische verwarring	44
A.3.3. Ritmische woordspelletjes	46
A.3.4. Spreekteksten	47
A.3.5. Muzikaal verhaal/hoorspel	48
A.3.6. Uitbeelden	50
A.3.7. Geluid/ritme doorgeven	51
B. Muziek beluisteren	52
B 1. Lesideeën	53
B.1.1. Hindernisbaan	55
B.1.2. Luisteren naar de stilte	56
B.1.3. Luisteren naar	57
B.1.4. Luisteren naar	58
B.1.5. Luisteren naar	59
B.1.6. Poppenmaker	60

B.1.7. Mindfulness	61
B.2.0. Luisteren naar een muziekstuk	63
B.2.1. luisteren naar een muziekstuk	64
B.2.2. werkvorm 1	65
B.2.3. werkvorm 2	65
B.2.4. werkvorm 3	65
B.2.5. werkvorm 4	66
B.2.6. werkvorm 5	66
B.3.0. Standaarden voor de basisschool	68
B.3.0.1. Klassieke muziek	68
B.3.0.2. Popmuziek :	70
B.3.0.3. Musical/film (hogere leerjaren en VO):	70
B.3.0.4. Jazz en folk	70
Achtergronden en opmerkingen bij de genoemde klassieke werken	71
Peter en de Wolf	71
Schilderijen van een tentoonstelling	72
De Moldau	75
De vlucht van de Hommel	75
C.0. Muziek en bewegen	77
C.1. Lesideeën	
C.1.1. De Autodans	78
C.1.2. Zeven op muziek	80
C.1.3. Muziek Machine	81
C.1.4. Verwijzing	82
D.0. Muziek vastleggen	83
D.0.1. Voorbeeld klankvierkant	84
D.0.2. Raden welk geluid	86
E.0. Spreken over muziek - De luisterkaart	87
E.0.1. De Luisterkaart	88
Extra: tips om muziek instrumenten in elkaar te knutselen:	92
Paardenhoeven:	92
Klankstaafjes/claves	92
Klokkenspel	93
Kazoo	93
Sambaballen	93
Panfluit	94
BIJLAGEN	95